

Lærerveiledning: Jakten på Triceratops
Passer for: 3. - 4. trinn
Varighet: 60 minutter

Jakten på Triceratops er et skoleprogram der elevene får jobbe som fossiljegere og grave frem dinosaurknokler som ligger nedgravd i sanden. Elevene må jobbe systematisk og konsentrert, og i tillegg undersøke omstendighetene rundt funnene. Klarer de å rekonstruere skjelettet til dyret de har funnet?

Det beste er at elever og lærere er godt forberedt når de kommer til INSPIRIA, og vi oppfordrer lærerne til aktivt å ta del i opplegget sammen med elevene.

Skoletilbudet til INSPIRIA er ment å være en integrert del av opplæringen. Ved å utføre for- og etterarbeidet til skoleprogrammet vil elevenes læringsutbytte økes, og lærerne vil kunne benytte aktivitetene som et verktøy til å nå konkrete mål i kunnskapsløftet. Vi oppfordrer derfor alle til å gjøre for- og etterarbeidet som du finner i denne lærerveiledningen.

Hovedområder og kompetansemål fra kunnskapsløftet:

Forskerspiren

- bruke måleinstrumenter, systematisere data, vurdere om resultatene er rimelige, og presentere dem med eller uten digitale hjelpemidler
- bruke naturfaglige begreper til å beskrive og presentere egne observasjoner, foreslå og samtale om mulige forklaringer på det man har observert

Mangfold i naturen

- beskrive leveviset til noen utdødde dyregrupper ved å samle og systematisere informasjon fra ulike kilder

Forarbeid

Før besøket på INSPIRIA science center bør elevene ha utført enkelte aktiviteter og ha kjennskap til noen begreper knyttet til skoleprogrammet.

Aktiviteter

1. Trilobitten og skrukke-trollet

Vis frem et bilde av en trilobitt, eventuelt studer fossiler av trilobitter hvis dere har på skolen. Fortell litt om hvordan trilobitten levde.

Trilobitten var et leddyr som levde i havet, og hadde et hardt skall til beskyttelse. Trilobitten spiste slam og enkelte arter var rovdyr og spiste andre dyr.

Spør elevene om de har sett dyr som lever i dag som ligner på trilobitten.

Vis frem et bilde av et skrukke-troll. La elevene se på de to artene sammen og sammenligne dem. Hva er likt og hva skiller dem fra hverandre? Fortell litt om skrukke-trollets levevis og hvor de holder til.

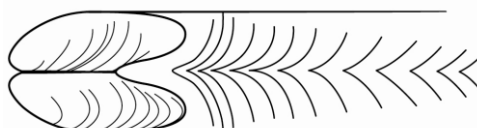
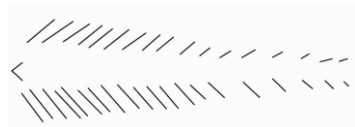
Skrukke-trollet er også et leddyr, som hører til under krepsdyrene, og er altså ikke et insekt. De fleste artene av skrukke-troll liker seg der det er mørkt og fuktig. Skrukke-trollet spiser først og fremst råtne plantedeler.

Gå ut og start letingen etter skrukke troll. La det gjerne være en konkurranse om å finne skrukke troll først. Studer skrukke trollenes bevegelser.

Kan dere se spor etter skrukke trollene i jorden?

Hvordan er sporene sammenlignet med sporene trilobittene lagde?

Trilobittspor:

I hjemmeoppgave kan elevene tegne trilobitten og skrukke trollet sammen, hvor både likhetene og forskjellene kommer frem.

2. Fargelegg en dinosaur.

La elevene fargelegge en dinosaur som er anatomisk nøyaktig, samtidig som de lærer litt om hvordan den levde. Aktiviteten gir også muligheten til at elevene sammen undrer seg over hvilken farge dinosaurene hadde, og om det er mulig å vite noe om det. Kopier linken nedenfor og skriv ut de flotte dinosaurtegnene.

<http://www.nhm.uio.no/skole/undervisningsopplegg/dinofarg/>

Begreper

Dinosaurer - Dinosaur betyr skrekkøgle, og de levde på jorden for mange millioner år siden, lenge før menneskene. Det er restene etter de døde individene bevart som forsteininger som har gitt oss kunnskap om dinosaurene. Det er derfor vi kan si i dag at noen var enorme planteetere, mens andre var rovdyr.

Fossiler - En fossil er en forsteining, eller rester av planter eller dyr, som har levd i tidligere tider og blitt bevart i jord- eller bergarter.

Fossiljeger - En fossiljeger, eller paleontolog, er en person som forsker på fossiler og fortidens livsformer. Fossiljegerne har som oftest stor geologisk interesse og har gjerne studert arkeologi ved et universitet. Deres arbeid har gitt en helt ny forståelse av forhistorien til livet på jorda. Verdifulle funn har gitt oss kunnskaper som har erstattet tidligere spekulasjoner om utdødde arter.

Etterarbeid

Aktiviteter

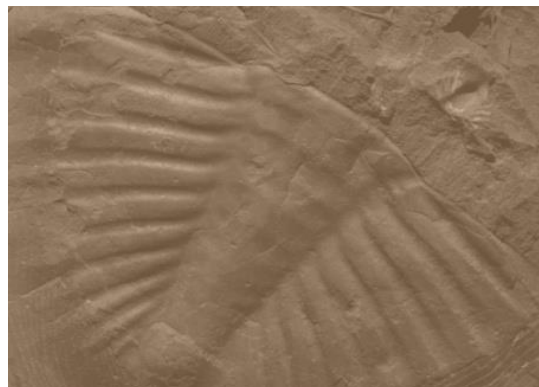
1. Den mystiske fossilen

På slutten av skoleprogrammet på INSPIRIA fikk dere med dere en liten pose med et avtrykk av en fossil.

Prøv og svar på følgende spørsmål:

- Hva slags dyr har laget avtrykket?
- Når levde tror du at det levde?
- Hvordan levde det?
- Hva spiste det?

Tegn dyret slik du tror det må ha sett ut.

2. Finn din dinosaurfavoritt!

Finn din egen dinosaurfavoritt. Bruk internett eller finne en bok på biblioteket.

Lag en liten presentasjon av din dinosaur med bilde og litt fakta. Skriv også litt om hvorfor du valgte denne dinosaur.

Vis gjerne frem foran resten av klassen.

